

EUROOPA PARLAMENT

2009–2014

Istungidokument

9.12.2009

B7-0187/2009

RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

nõukogu ja komisjoni avalduste alusel

vastavalt kodukorra artikli 110 lõikele 2

Vägivald Kongo Demokraatlikus Vabariigis

Véronique De Keyser, Thijs Berman, Ana Gomes, Richard Howitt
fraktsiooni S&D nimel

RE\799009ET.doc

PE432.807v01-00

ET

Ühinenud mitmekesisuses

ET

Euroopa Parlamendi resolutsioon vägivalla kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse oma 20. novembri 2008. aasta resolutsiooni Euroopa Liidu reageerimise kohta halvenevale olukorrale Kongo Demokraatliku Vabariigi idaosas¹;
 - võttes arvesse oma 23. oktoobri 2008. aasta resolutsiooni Kongo Demokraatliku Vabariigi kohta: kokkupõrked Kongo DV idapoolsetel piirialadel²;
 - võttes arvesse oma 21. veebruari 2008. aasta resolutsiooni Põhja-Kivu kohta³;
 - võttes arvesse AKV–ELi parlamentaarse ühisassamblee 22. novembri 2007. aasta resolutsiooni olukorra kohta Kongo Demokraatlikus Vabariigis, eelkõige riigi idaosas, ja selle mõju kohta piirkonnale;
 - võttes arvesse oma 15. novembri 2007. aasta resolutsiooni ELi meetmete kohta ebakindlates olukordades arengumaades⁴;
 - võttes arvesse komisjoni 25. oktoobri 2007. aasta teatist „ELi meetmed ebakindlates olukordades - säästvat arengut, stabiilsust ja rahu edendavad meetmed keerulises keskkonnas” (KOM(2007)0643) ning sellele lisatud komisjoni talituste töödokumenti (SEK(2007)1417);
 - võttes arvesse ÜRO Peaassamblee 24. oktoobri 2005. aasta resolutsiooni 60/1 2005. aasta maailma tippkohtumise tulemuste kohta ja eelkõige selle lõikeid 138–140, mis käsitlevad elanikkonna kaitsmise kohustust;
 - võttes arvesse nõukogu 27. oktoobri 2009. aasta deklaratsiooni Ida-Aafrika järvede piirkonna kohta;
 - võttes arvesse nõukogu 10. oktoobri 2008. aasta deklaratsiooni olukorra kohta Kongo DV idaosas;
 - võttes arvesse ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1856 (2008) MONUCi volituste kohta;
 - võttes arvesse kodukorra artikli 110 lõiget 2,
- A. arvestades, et võitlus Kongo sõjaväe, ametist tagandatud kindrali Laurent Nkunda mässuliste vägede, Rwanda Vabastamise Demokraatlike Jõudude (FDLR) võitlejate ning Uganda Issanda Vastupanuarmee (LRA) vägede vahel põhjustab jätkuvalt

¹ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0563.

² Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0526.

³ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2008)0072.

⁴ Vastuvõetud tekstid, P6_TA(2007)0540.

talumatuid kannatusi Kongo DV idaprovintside tsiviilelanikkonnale;

- B. arvestades, et Kongo DVd laastav konflikt on alates 1998. aastast nõudnud 5 400 000 inimest ning põhjustab praegugi iga kuu kas otseselt või kaudselt umbes 45 000 inimese surma¹;
- C. arvestades, et ÜRO pagulaste ülemvoliniku teadete kohaselt on Kongo DVs umbes 1 460 000 riigi sees ümberasustatud isikut, nendest 980 000 Põhja-Kivus²;
- D. arvestades, et humanitaarorganisatsioonid on Goma ümbruses asuvates laagrites praegu oma hoole alla võtnud 200 000 pagulast ning nende hinnangul võib elada metsades umbes üks miljon vägivalda eest põgenenud tsiviilisikut; arvestades, et olukord pagulaslaagrites halveneb jätkuvalt;
- E. arvestades, et ÜRO missioonil Kongo Demokraatlikus Vabariigis (MONUC) on Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni põhikirja VII peatüki kohaselt volitused kasutada kõiki vajalikke vahendeid, et hoida ära mis tahes välismaiste või Kongo relvarühmituste jõukasutamise katsed, mis ähvardavad poliitilist protsessi, ning tagada tsiviilisikute kaitse füüsilise vägivalda vahetu ohu korral;
- F. arvestades, et alates 2009. aasta jaanuarist on sõjaliste operatsioonide, sealhulgas operatsiooni Kimia II tagajärjel relvitustatud FDLRi hinnanguliselt 6000 võitlejast 1243, kuigi FDLR jätkab värbamist ja on võimeline algitama surmavaid rünnakuid tsiviilisikute vastu³;
- G. arvestades, et alates operatsiooni Kimia II käivitamisest on Kongo sõdurid olnud seotud rohkem kui 500 tsiviilisiku surmaga ning et nii mässulised väed kui ka FDLRi võitlejad ja Kongo sõjavägi ise jätkavad Kongo DV idaosas vägistamist, tsiviilisikute ja lapssõdurite sundvärbamist ja inimõiguste tõsist rikkumist;
- H. arvestades, et president Kabila on palunud, et talle esitataks 30. juuniks 2010. aastal MONUCi vägede väljaviimise kava;
- I. arvestades, et ÜRO pagulaste ülemvoliniku teadete kohaselt on võitluste uue laine tõttu pidanud Dongo linnas ja selle ümbruses kodust lahkuma ja suunduma Kongo Vabariiki 21 800 peamiselt Munzaya päritolu inimest⁴;
- J. arvestades, et Kongo sõjaväel ei ole endiselt oma ülesannete täitmiseks Kongo DV idaprovintsidest piisavaid inim-, tehnilisi ja rahalisi ressursse, millele lisandub distsipliini puudumine oma väeosades, ning et selline olukord ohustab jätkuvalt Kongo sõjaväe rolli elanikkonna kaitsmisel ja rahu taastamisel;

¹ <http://www.theirc.org/special-reports/congo-forgotten-crisis>

² <http://www.unhcr.org/cgi-bin/texis/vtx/page?page=49e45c366>

³ <http://www.crisisgroup.org/home/index.cfm?id=2829#C1>

⁴ <http://www.unhcr.org/4af9522a9.html>

- K. arvestades, et ÜRO Humanitaarasjade Koordinaatsiooni Büroo (OCHA) teatel toimus 2009. aastal kokku 108 humanitaartöötajate vastu suunatud rünnakut (sealhulgas mõrvad, inimröövid ning sõidukite ja muu vara vargused), mida on 2008. aastaga võrreldes oluliselt rohkem;
- L. arvestades, et mitmed humanitaarorganisatsioonid on olnud sunnitud oma tegevuse katkestama ning Põhja-Kivus ei jõua humanitaarabitöötajad vähemalt 70 protsendini abivajajatest;
- M. arvestades, et tervishoiu olukorra märkimisväärne parandamine ja suremuse vähendamine kogu Kongo DVs ja eriti selle idaprovintides nõuab ülemaailmsest finantskriisist hoolimata nii Kongo valitsuse kui ka rahvusvahelise üldsuse aastatepikkust pidevat pühendumust ning märkimisväärseid investeeringuid,
1. nõuab vägivalla ja inimõiguste rikkumise viivitamatut lõpetamist Kongo DV idaosas; rõhutab vajadust teha täiendavaid jõupingutusi, et lõpetada välismaiste relvastatud rühmituste, eriti FDLRi tegevus Kongo DV idaosas; kutsub Kongo DV valitsust ja muude kõnealuse piirkonna riikide valitsusi üles astuma selle saavutamiseks vajalikke samme;
 2. on endiselt ülimalt mures FDLRi, LRA ja Kongo sõjaväe poolt kohaliku elanikkonna suhtes toimepandud hirmutegude tulemusel halveneva humanitaarolukorra pärast Kongo DV idaosas ning hiljutiste teadete pärast, mille kohaselt on Kongo sõdurid Põhja-Kivus Nyabiondo ja Pinga linnades tahtlikult tapnud vähemalt 270 tsiviilisikut ning Kongo lääneosas asuvas Dongo linnas ja selle ümbruses on sõjategevuse tõttu pidanud kodust lahkuma 21 800 inimest;
 3. väljendab erilist muret MONUCi kaasatuse pärast koos Kongo sõjaväega operatsiooni Kimia II ning hiljutiste teadete pärast, mille kohaselt on MONUC hirmutegudest osa võtnud; tunnistab siiski selle kohalolu jätkuvat vajadust ning nõuab, et tehtaks kõik, mis võimalik, et kõnealune missioon saaks täiel määral täita oma volitusi ohtu sattunud inimeste kaitseks; kutsub sellega seoses nõukogu üles etendama juhtrolli selle tagamisel, et ÜRO Julgeolekunõukogu toetaks MONUCit tema tegutsemisvõime suurendamise ja tema prioriteetide (mida on praegu 41) parema määratlemise abil;
 4. peab ülimalt kahetsusväärseks tapatalgute, inimsusevastaste kuritegude ning naiste ja tütarlaste vastase seksuaalvägivalla jätkumist Kongo DV idaprovintides; kutsub sellega seoses kõiki asjaomaseid ametivõime üles võtma viivitamata meetmeid kõnealuste tegude toimepanijate kohtu alla andmiseks ning kutsub taas ÜRO Julgeolekunõukogu üles võtma kiiremas korras kõik meetmed, millega on võimalik hoida reaalselt ära edasised rünnakud Kongo DV idaprovintside tsiviilelanike vastu;
 5. kutsub kõiki osalisi üles tugevdama võitlust karistamatuse vastu ja järgima õigusriigi põhimõtteid eelkõige naiste ja tütarlaste vägistamise ning lapssõdurite värbamise vastu võideldes; kutsub Kongo DV valitsust üles tagama, et inimõiguste ja rahvusvahelise humanitaarõiguse rikkumise eest vastutavad isikud võetaks vastutusele ning et Kongo DV valitsus teeks täies ulatuses koostööd Rahvusvahelise Kriminaalkohtuga;

6. rõhutab vajadust võidelda korruptsiooni vastu ja võtta vastutusele inimõiguste rikkujad Kongo relvajõududes ning toonitab MONUCi olulist rolli selle teostamisel operatsioonide ühise planeerimise ja rakendamise abil ning nõuetekohaste vastutusele võtmise mehhanismide abil eeskirjade eiramiste ja sõdurite töötasu varguste osas;
7. rõhutab, kui oluline on komandöride ja sõdurite range kontrollimine Kongo sõjaväes; tunneb sellega seoses heameelt nõukogu hiljutise otsuse üle võtta vastu ühismeede Kongo Demokraatliku Vabariigi julgeolekusektori reformide alase Euroopa Liidu nõustamis- ja abimissiooni (EUSEC RD Congo) kohta; kordab, et Kongo sõjaväes ümberkorralduste tegemiseks ja distsipliini parandamiseks on vaja koolitust ja väärilise töötasu maksmist;
8. ootab, et Kongo ametivõimud täidaksid oma kohustuse korraldada kavandatud kohalikud valimised ja tagada nende rahastamine; kutsub nõukogu ja komisjoni üles pakkuma valimisprotsessis igakülgset tuge, aidates koostöös Kongo ametivõimudega lahendada valitsemistavaga seotud probleeme, läbipaistvuse puudumist ning kodaniku- ja poliitiliste õiguste rikkumisi;
9. julgustab kõiki Ida-Aafrika järvede piirkonna valitsusi ja rahvusvahelist üldsust alustama dialoogi, et kooskõlastada jõupingutusi Kongo DV idaosas valitseva vägivalga peatamiseks, pöörates erilist tähelepanu leppimisele, inimeste turvalisusele, paremale kohtulikule vastutusele ning pagulaste ja riigi sees ümberasustatud isikute tagasipöördumisele ning integratsioonile;
10. tunneb heameelt tänu Kongo DV ja Rwanda kahepoolsete diplomaatiliste suhete paranemisele kõnealuses piirkonnas tehtud edusammude üle; kutsub Kongo DVD ja Rwandat üles rakendama täies ulatuses Nairobi ja Goma rahulepinguid ning 23. märtsil 2009. aastal sõlmitud Ihusi lepingut;
11. rõhutab Ida-Aafrika järvede piirkonna rahvusvahelise konverentsi ja Ida-Aafrika Järvede Piirkonna Majandusühenduse tähtsust rahuprotsessile ja majanduslikule arengule kaasaaitamisel kõnealuses piirkonnas; julgustab seega piiriüleste arendusprojektide loomist Rwandaga Ida-Aafrika Järvede Piirkonna Majandusühenduse raamistiku osana;
12. peab kahetsusväärseks asjaolu, et humanitaaritöötajate suhtes pannakse toime üha rohkem vägivaldategusid, millel on tõsised tagajärjed kohapealsele humanitaarolukorrale; nõuab tungivalt, et Põhja-Kivu ametivõimud algataksid iga vahejuhtumi kohta põhjaliku juurdluse, ning nõuab kaitse viivitamatut tugevdamist;
13. rõhutab vajadust humanitaarabi pideva ja suurema rahastamise järele Kongo DV idaosas seoses riigi sees ümberasustatud isikute suureneva arvu ning halvenevate tingimustega; toetab seetõttu ÜRO ning 380 humanitaarabi ja valitsusvälise organisatsiooni 30. novembri 2009. aasta üleskutset koguda 2010. aastal humanitaarabiks 7,1 miljardit USA dollarit; nõuab tungivalt, et kõik liikmesriigid panustaksid sellesse oma õiglase osa;
14. on jätkuvalt mures asjaolu pärast, et mässulised rühmitused tegelevad Kongo DV

idaosas mineraalide ja muude loodusvarade ebaseadusliku kaubandusega; kutsub nõukogu ja komisjoni üles nõudma kõnelustel Kongo DV valitsuse ja selle naaberriikide valitsustega loodusvarade jälgitavuse ja päritolutõendite tulemuslike süsteemide rakendamist;

15. mõistab teravalt hukka ühe Suurbritannia ja ühe Norra kodaniku (Tjostolv Molandi ja Joshua Frenchi) surmamõistmise 3. detsembril Kinshasas; nõuab nende suhtes langetatud kohtuotsuse tühistamist ja õiglast kohtumõistmist;
16. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule, komisjonile, ühise välis- ja julgeolekupoliitika kõrgele esindajale, liikmesriikide valitsustele ja parlamentidele, Aafrika Liidu institutsioonidele, ÜRO peasekretärile, ÜRO peasekretäri asetäitjale humanitaarküsimustes ja hädaabi koordinaatorile, ÜRO Julgeolekunõukogule, ÜRO Inimõiguste Nõukogule ning Ida-Aafrika järvede piirkonna riikide valitsustele ja parlamentidele.